

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та права Європейського Союзу

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ

від 16.09.2025 № 1

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

**Робоча програма
навчальної дисципліни**

«Міжнародно-правові засади правозахисної діяльності»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форми навчання)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

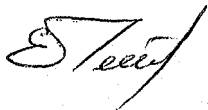
спеціальність 293 «Міжнародне право»

освітня програма «Міжнародне право»

Статус дисципліни: обов'язкова

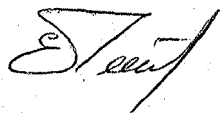
Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародно-правові засади правозахисної діяльності» складена на основі освітньої-професійної програми «Міжнародне право» галузь знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальність 293 «Міжнародне право» для другого (магістерського) рівня, затвердженої Вченою радою Університету 12.07.2024 р., протокол №19.

Укладач:

О. Чернецька, доцент, к. ю. н., завідувач
кафедри міжнародного права та права
Європейського Союзу

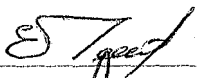
Гарант ОП

О. Чернецька, к. ю. н., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права та права Європейського Союзу від «24» 08. 2025 р. № 1

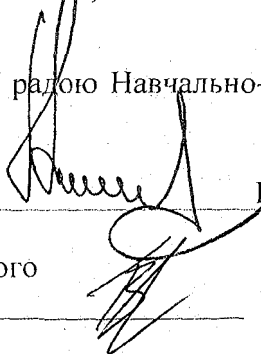
Завідувач кафедри

О. Чернецька к. ю. н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «03» 09. 2025 року № 2

Голова вченої ради ННІ права

В. Топчій, д. ю. н., професор

Завідувач навчально-методичного
відділу

Г. Гришук, доктор філософії

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1.ПЕРЕДМОВА.....	4
2.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3.КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4.СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
5.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
6.ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	13
7.РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
8.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	17
9.ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	19

1. ПЕРЕДМОВА

Мета навчальної дисципліни сформувати у здобувачів знання про сучасні міжнародно-правові стандарти правозахисної діяльності, тенденції міжнародного правосуддя та практичні навички використання міжнародних механізмів захисту прав людини з метою забезпечення пріоритетності прав і свобод людини як визначального чинника, який має базуватися на синтезованій концепції особистості, що об'єднує основні права, свободи і обов'язки в усіх їх вимірах і проявах, а також у взаємообумовленому зв'язку особистість – держава – суспільство; вдосконалення механізму забезпечення захисту прав людини на міжнародному та національному рівнях. Вивченням дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, вмінь та навичок в сфері правозахисної діяльності прав людини, надання цілісного уявлення про права як засадничу цінність та правовий стандарт сучасного суспільства й практично значущу категорію, забезпечену правовим захистом

Завдання навчальної дисципліни – вбачається в набутті здобувачами вищої освіти належного рівня знань міжнародного законодавства в галузі прав людини та усвідомлення його співвідношення з нормами національного права; ознайомити здобувачів з новими міжнародно-правовими інструментами у сфері прав людини; розкрити діяльність міжнародних судових та квазісудових органів у контексті сучасних викликів; сформувати навички адвокації та підготовки документів для міжнародних органів.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: «Правові аспекти діяльності Ради Європи», «Міжнародно-правові стандарти медіації», «Теорія і практика сучасного міжнародного приватного права». Дисципліна-постреквізит: «Міжнародне міграційне право».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);

- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв'язання задач, виконання вправ, певних розрахунків.
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Обов'язкова	
Модулів - 2	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2	2- й	-
Загальні кількість годин - 120	Семестр	
	3- й	-
	Лекції	
	22 год.	4
	Семінарські	
	18 год.	4
	Самостійна робота	
	78 год.	110
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год	
	Форма підсумкового контролю: диференційований залік	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері міжнародного права. ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК 2. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів клієнта та організовувати надання юридичних послуг. СК 6. Здатність представляти інтереси власної держави або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав, міжнародних міжурядових організаціях. СК 9. Здатність розробляти і впроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного права, права ЄС за	РН 2. Продувати нові ідеї для розв'язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності. РН 3. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово для обговорення питань професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій. РН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організаціях, органах державної влади та місцевого самоврядування.

допомогою міжнародно-правових інструментів. СК 10. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері міжнародного права, права ЄС, порівняльного правознавства.	РН 6. Захищати інтереси держави у національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях. РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права. РН 8. Готувати проекти міжнародних договорів та актів національного законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права. РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок. РН 12. Мати лідерські навички, вміння адаптуватись до нових викликів та загроз в сфері міжнародного й національного права, брати відповідальність за ухвалені рішення. РН 13. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері міжнародного права з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів. РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефаківців.
---	--

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми
навчання (120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінар. заняття (год.)	Інд-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредиту (60 год.)						
ЗМ 1. Поняття, принципи та механізми міжнародної правозахисної діяльності (Тема 1 -4)						
T.1	Міжнародна правозахисна діяльність: поняття, принципи та функції.	2	2		8	12
T.2	Механізми ООН: договірні органи й спеціальні процедури.	4	4		8	16
T.3	Еволюція міжнародного правосуддя	2	2		8	12
T.4	Міжнародне правосуддя щодо воєнних злочинів	4	2	2	12	20
Всього по модулю:		12	10	2	36	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредиту (60 год.)						
ЗМ 2. Міжнародні стандарти та міжнародні зобов'язання в сфері правозахисної діяльності (Теми 5 – 8)						
T.5	Теорія і практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод	4	2		12	18
T.6	Міжнародно-правові стандарти захисту та договірні органи контролю	2	2		10	14
T.7	Захист прав людини в умовах збройних конфліктів	2	2		10	14
T.8	Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням	2	2		10	14
Всього по модулю:		10	8		42	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		22	18	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми
навчання (120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінар. заняття (год.)	Інд-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредиту (60 год.)						
ЗМ 1. Поняття, принципи та механізми міжнародної правозахисної діяльності (Тема 1 -4)						
T.1	Міжнародна правозахисна діяльність: поняття, принципи та функції.	1	-		14	15
T.2	Механізми ООН: договірні органи й спеціальні процедури.	-	1		14	15
T.3	Еволюція міжнародного правосуддя	-	-		14	14
T.4	Міжнародне правосуддя щодо воєнних злочинів	1	1		14	16
Всього по модулю:		2	2		56	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредиту (60 год.)						
ЗМ 2. Міжнародні стандарти та міжнародні зобов'язання в сфері правозахисної діяльності (Теми 5 – 8)						
T.5	Теорія і практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод	1	1	2	16	20
T.6	Міжнародно-правові стандарти захисту та договірні органи контролю	-	-		16	16
T.7	Захист прав людини в умовах збройних конфліктів	-	-		10	10
T.8	Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням	1	1		12	14
Всього по модулю:		2	2	2	54	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Поняття, принципи та механізми міжнародної правозахисної діяльності

Тема 1. Міжнародна правозахисна діяльність: поняття, принципи та функції

План лекційного заняття

1. Поняття та принципи правозахисної діяльності.
2. Функції правозахисної діяльності.
3. Міжнародно-правові засади правозахисної діяльності.
4. Основні актори правозахисної діяльності (держави, міжнародні організації, проавозахисники).
5. Сучасні виклики: конфлікти, міграція, екологія, цифровізація.

План семінарського заняття

1. Поняття та принципи правозахисної діяльності.
2. Функції правозахисної діяльності.
3. Міжнародно-правові засади правозахисної діяльності.
4. Основні актори правозахисної діяльності (держави, міжнародні організації, проавозахисники).
5. Сучасні виклики: конфлікти, міграція, екологія, цифровізація.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Основні актори правозахисної діяльності (держави, міжнародні організації, проавозахисники).
2. Сучасні виклики: конфлікти, міграція, екологія, цифровізація.
3. Сучасний етап розвитку прав людини з часу прийняття Статуту ООН до наших днів.

Рекомендована література: [1; 5; 7; 13]

Тема 2. Механізми ООН: договірні органи й спеціальні процедури

План лекційного заняття

1. Комітети ООН з прав людини: структура, функції, юрисдикція.
2. Конвенційні правозахисні механізми в системі ООН.
3. Інституційні правозахисні механізми в системі ООН.
4. Спеціальні доповідачі, робочі групи.
5. Захист правозахисників в ООН.

План семінарського заняття

1. Поняття прав людини та права громадянина.
2. Принципи прав людини.
3. Традиційне міжнародне право: доктрина «невтручання».
4. Сучасне міжнародне право і права людини.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Співвідношення принципів захисту прав людини, суверенітету та невтручання у внутрішні справи. Проблема «гуманітарної інтервенції».
2. Міжнародна правосуб'єктність фізичної особи: доктринальні дискусії.
3. Співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права щодо захисту прав людини.
4. Міжнародне право прав людини як галузь сучасного міжнародного права.
5. Комітети ООН з прав людини: структура, функції, юрисдикція.
6. Конвенційні правозахисні механізми в системі ООН.
7. Інституційні правозахисні механізми в системі ООН.
8. Спеціальні доповідачі, робочі групи.
9. Захист правозахисників в ООН.

Рекомендована література: [1; 2; 5; 7; 13; 17; 18; 19]

Тема 3. Еволюція міжнародного правосуддя

План лекційного заняття

1. Витоки міжнародного правосуддя: арбітраж та перші постійні судові органи (Гаазькі конференції миру, Постійна палата міжнародного правосуддя).
2. Створення та діяльність Міжнародного суду ООН: юрисдикція, компетенція, значення його рішень.
3. Формування системи міжнародних кримінальних трибуналів: Нюрнберзький і Токійський процеси, МТКЮ, МТКР.
4. Сучасний етап: поява Міжнародного кримінального суду та спеціальних гібридних трибуналів (Сьєрра-Леоне, Камбоджа, Косово).

План семінарського заняття

1. Історичне значення Нюрнберзького та Токійського трибуналів у становленні принципів міжнародного кримінального права.
2. Роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міждержавних спорів (приклади справ).
3. Порівняльний аналіз юрисдикції та процедур МТКЮ та МТКР.
4. Діяльність гібридних трибуналів: інновації та виклики (Сьєрра-Леоне, Камбоджа, Косово).
5. Вплив створення МКС на розвиток міжнародного правосуддя.
6. Проблеми ефективності та політизації сучасних міжнародних судових інституцій.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Скласти хронологію створення ключових міжнародних судових органів від 1899 р. до сьогодення.
2. Підготувати короткий огляд одного рішення Міжнародного суду ООН або МКС, яке вплинуло на розвиток міжнародного правосуддя.
3. Порівняти структуру та юрисдикцію Міжнародного суду ООН і Міжнародного кримінального суду.

Рекомендована література: [1; 2; 5; 7; 13; 17; 18; 19]

Тема 4. Міжнародне правосуддя щодо воєнних злочинів

План лекційного заняття

1. Поняття та склад воєнних злочинів у міжнародному праві (Женевські конвенції, Додаткові протоколи).
2. Історичний розвиток міжнародного кримінального правосуддя: від Нюрнберзького та Токійського трибуналів до створення Міжнародного кримінального суду (МКС).
3. Юрисдикція та компетенція Міжнародного кримінального суду: воєнні злочини, злочини проти людяності, геноцид, злочин агресії.
4. Співвідношення міжнародної та національної юрисдикції у справах про воєнні злочини (принцип комплементарності).

План семінарського заняття

1. Роль Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії (МТКЮ) у формуванні практики переслідування воєнних злочинів.
2. Міжнародний трибунал для Руанди: особливості розслідування злочинів геноциду та воєнних злочинів.
3. Аналіз юрисдикції Міжнародного кримінального суду.
4. Проблема імплементації норм міжнародного кримінального права у національні правові системи.
5. Перспективи створення спеціальних трибуналів щодо агресії проти України.
6. Виклики та обмеження міжнародного правосуддя (політичний вплив, ресурси, затягування процесів).
7. Проаналізувати правові основи визначення воєнних злочинів у Статуті Міжнародного кримінального суду (Римський статут 1998 р.)

Питання для самостійної роботи

1. Порівняти компетенцію спеціальних міжнародних трибуналів та МКС у справах про воєнні злочини.
2. Підготувати короткий огляд одного рішення МТКЮ щодо воєнних злочинів.
3. Порівняти компетенцію спеціальних міжнародних трибуналів та МКС у справах про воєнні злочини.

Індивідуально-консультаційна робота (підготувати ессе)

1. Місце правосуддя у системі засобів захисту прав людини.
2. Проблеми захисту прав людини під час конфліктів.
3. - Аналіз ситуації (кейсу) – «Права людини на окупованих територіях».
4. Перспективи створення спеціальних трибуналів щодо агресії проти України.

Рекомендована література: [1; 2; 5; 7; 13; 17; 18; 19]

Змістовий модуль 2. Міжнародні стандарти та міжнародні зобов'язання в сфері правозахисної діяльності (Теми 5 – 8)

Тема 5. Теорія і практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод

План лекційного заняття

1. Особливості конституційного характеру європейської конвенції з прав людини.
2. Конвенція як особливий міжнародний договір у сфері захисту прав людини.
3. Значення практики ЄСПЛ та її вплив на національне право держав-членів.
4. Загальна характеристика контрольного механізму Конвенції.

План семінарського заняття

1. Принципи європейського права в сфері захисту прав людини.
2. Європейський Суд з прав людини: юрисдикція та компетенція.
3. Тлумачення Конвенції ЄСПЛ.
4. Національна процедура виконання рішень ЄСПЛ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Нормативний зміст Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 р.
2. Європейський суд з прав людини.
3. Огляд практики Європейського Суду з прав людини.
4. Релевантне застосування практики ЄСПЛ.

Індивідуально-консультаційна робота (підготувати ессе)

Розуміння суті заходів національного захисту із використанням практики ЄСПЛ (не менше 3-х справ):

1. Розуміння суті не вичерпання всіх заходів національного захисту.
2. Розуміння суті існування кількох засобів захисту.
3. Розуміння змісту оскарження по суті.

Рекомендована література: [1; 3; 4; 5; 6; 8; 11; 14; 21; 22; 23]

Тема 6. Міжнародно-правові стандарти захисту та договірні органи контролю

План лекційного заняття

1. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (1965 р.) Комітет з ліквідації расової дискримінації.
2. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.). Комітет з ліквідації дискримінації жінок.
3. Конвенція проти катувань і інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження і покарання (1984 р.). Комітет проти катувань.

План семінарського заняття

1. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (1965 р.) Комітет з ліквідації расової дискримінації.

2. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.). Комітет з ліквідації дискримінації жінок.
3. Конвенція проти катувань і інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження і покарання (1984 р.). Комітет проти катувань.
4. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей (1990 р.). Комітет із захисту прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей.
5. Конвенція про права дитини (1989 р.). Комітет з прав дитини.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей (1990 р.). Комітет із захисту прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей.
2. Конвенція про права дитини (1989 р.). Комітет з прав дитини.

Рекомендована література: [1; 2; 5; 7; 13; 17; 18; 19]

Тема 7. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів

План лекційного заняття

1. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
2. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.
3. Можливість обмеження прав і відступу від них під час війни і надзвичайних ситуацій.
4. Одночасне застосування МГП і МППЛ і принцип *lex specialis*.

План семінарського заняття.

1. Міжнародні стандарти гуманітарного права.
2. Основоположні принципи міжнародного гуманітарного права. Принцип розрізнення.
3. Особливості захисту прав людини в умовах збройних конфліктів.
4. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.
5. Можливість обмеження прав і відступу від них під час війни і надзвичайних ситуацій.
6. Одночасне застосування МГП і МППЛ і принцип *lex specialis*.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
2. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.
3. Можливість обмеження прав і відступу від них під час війни і надзвичайних ситуацій.
4. Одночасне застосування МГП і МППЛ і принцип *lex specialis*.

Рекомендована література: [1; 2; 5; 7; 13; 17; 18; 19]

Тема 8. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика національного механізму реалізації загальновизнаних прав людини.
2. Співвідношення принципів захисту прав людини, суверенітету та невтручання у внутрішні справи. Проблема «гуманітарної інтервенції».
3. Застосування національних механізмів захисту прав в умовах конфліктів.
4. Судовий захист прав людини.

План семінарського заняття

1. Особливості національного механізму реалізації загальновизнаних прав людини.
2. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
3. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.
4. Роль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у забезпеченні належної реалізації прав і свобод.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Застосування національних, регіональних та універсальних механізмів захисту прав в умовах конфліктів.
2. Женевські конвенції (1949 р.).

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та принципи правозахисної діяльності.
2. Функції правозахисної діяльності.
3. Міжнародно-правові засади правозахисної діяльності.
4. Основні актори правозахисної діяльності (держави, міжнародні організації, проавозахисники).
5. Комітети ООН з прав людини: структура, функції, юрисдикція.
6. Конвенційні правозахисні механізми в системі ООН.
7. Інституційні правозахисні механізми в системі ООН.
8. Спеціальні доповідачі, робочі групи.
9. Захист правозахисників в ООН.
10. Співвідношення принципів захисту прав людини, суверенітету та невтручання у внутрішні справи. Проблема «гуманітарної інтервенції».
11. Міжнародна правосуб'єктність фізичної особи: доктринальні дискусії.
12. Співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права щодо захисту прав людини.
13. Міжнародне право прав людини як галузь сучасного міжнародного права.
14. Витоки міжнародного правосуддя: арбітраж та перші постійні судові органи (Гаазькі конференції миру, Постійна палата міжнародного правосуддя).
15. Створення та діяльність Міжнародного суду ООН: юрисдикція, компетенція, значення його рішень.
16. Формування системи міжнародних кримінальних трибуналів: Нюрнберзький і Токійський процеси, МТКЮ, МТКР.
17. Сучасний етап: поява Міжнародного кримінального суду та спеціальних гібридних трибуналів (Сьєрра-Леоне, Камбоджа, Косово).
18. Історичне значення Нюрнберзького та Токійського трибуналів у становленні принципів міжнародного кримінального права.
19. Роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міждержавних спорів (приклади справ).
20. Порівняльний аналіз юрисдикції та процедур МТКЮ та МТКР.
21. Діяльність гібридних трибуналів: інновації та виклики (Сьєрра-Леоне, Камбоджа, Косово).
22. Вплив створення МКС на розвиток міжнародного правосуддя.
23. Проблеми ефективності та політизації сучасних міжнародних судових інституцій.
24. Поняття та склад воєнних злочинів у міжнародному праві (Женевські конвенції, Додаткові протоколи).
25. Історичний розвиток міжнародного кримінального правосуддя: від Нюрнберзького та Токійського трибуналів до створення Міжнародного кримінального суду (МКС).
26. Юрисдикція та компетенція Міжнародного кримінального суду: воєнні злочини, злочини проти людяності, геноцид, злочин агресії.
27. Співвідношення міжнародної та національної юрисдикції у справах про воєнні злочини (принцип комплементарності).
28. Особливості конституційного характеру європейської конвенції з прав людини.
29. Конвенція як особливий міжнародний договір у сфері захисту прав людини.
30. Значення практики ЄСПЛ та її вплив на національне право держав-членів.
31. Загальна характеристика контрольного механізму Конвенції.
32. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (1965 р.) Комітет з ліквідації расової дискримінації.
33. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.). Комітет з ліквідації дискримінації жінок.
34. Конвенція проти катувань і інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження і покарання (1984 р.). Комітет проти катувань.
35. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей (1990 р.). Комітет із захисту прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей.

36. Конвенція про права дитини (1989 р.). Комітет з прав дитини.
37. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
38. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.
39. Можливість обмеження прав і відступу від них під час війни і надзвичайних ситуацій.
40. Одночасне застосування МГП і МППЛ і принцип *lex specialis*.
41. Особливості національного механізму реалізації загальновизнаних прав людини.
42. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
43. Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.
44. Роль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у забезпеченні належної реалізації прав і свобод.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма

Модулі	Змістовний модуль 1			
Загальна кількість балів за модулем №1	17			
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4
Семінарське заняття	3	3	3	3
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Модульна контрольна робота	5			
Модулі	Змістовний модуль 2			
Загальна кількість балів за модулем №2	28			
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8
Семінарське заняття	3	3	3	4
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Модульна контрольна робота	5			
Індивідуально-консультаційна робота	10			
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5			

Допуск – 25 балів

Диференційований залік- 50 балів

Загальна оцінка з курсу - 100 балів

Заочна форма

Модулі	Змістовний модуль 1				Допуск – 25 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	17				
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	
Семінарське заняття	-	6		6	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модульна контрольна робота	5				
Модулі	Змістовний модуль 2				

Диференційований залік- 50
Загальна оцінка з курсу - 100

Загальна кількість балів за модулем №2	28						
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8			
Семінарське заняття	6	-	-	7			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модульна контрольна робота	5						
Індивідуально-консультаційна робота	10						
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5						

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3/4 (6/7) бали (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	4/3 (7/6)
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	3/2 (5/4)
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	2/1 (3/1)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	3
Всього	5

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або в інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 10 (табл. 7.3).

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготування по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.	10
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготування презентації.	6
Не написання реферату та презентації по ньому.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
4/7	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо

0		Відсутній результат або результат не відповідає тематичі дисципліни	
---	--	--	--

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аракелян М. Р. Міжнародно-правовий захист прав людини: навчально-методичний посібник з тестовими завданнями для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Одеса : Фенікс, 2019. 194 с.
2. Гутник В. Міжнародний кримінальний суд : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с.
3. Манукян В. І. Європейський суд з прав людини: Теорія, принципи, практика. Київ : Норма права. 2023. 596 с.
4. Пушкар П., Бабанли Р. Загальні питання розуміння і застосування практики ЄСПЛ. Київ : Норма права, 2022. 168 с.
5. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 310 с.
6. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. 2-ге вид., допов. Харків : Право, 2019. 404 с.
7. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О.О. 2018. 168 с.
8. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини від 04.11.1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print1389988659002889
9. Конвенція про права інвалідів від 20 грудня 2006 р. // Офіційний вісник України. 2010 р.. № 17. – Ст. 3496.
10. Підсумковий документ Віденської зустрічі 1986 року представників держав-учасниць Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі, що відбулася на основі положень Підсумкового акта, які відносяться до подальших кроків після наради. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_113
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) :навч. посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.];за заг. ред.І.В.Яковюка. Харків : Право, 2019. 124 с.
12. Конвенція про статус біженців. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_011

Допоміжна:

13. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Харків: Право, 2019. 494 с.
14. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: навч. посіб. [О. В. Сердюк, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. І. В. Яковюка. Харків: Право, 2018. 374 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

15. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
16. Сайт даних про організації системи ООН: URL: <http://www.unsystem.org>
17. Сайт Міжнародного кримінального суду: URL: <http://www.icc.org>
18. Сайт Міжнародного Суду ООН: URL: <http://www.icj-cij.org>
19. Сайт ООН: URL: <http://www.un.org>
20. Урядовий портал (єдиний веб-портал органів виконавчої влади України): URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>

Міжнародні видання:

21. Acceptance of individual complaints procedures for Ukraine // United Nations Human Rights : Office of the High Commissioner for Human Rights. Retrieved from: URL: http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Countries.aspx?CountryCode=UKR&Lang=EN

22. African Youth Charter. URL: <https://au.int/en/treaties/african-youth-charter>

American convention on human rights. URL: <https://www.cidh.oas.org/basicos/english/basic3.american%20convention.htm>

23. Arab Charter on Human Rights 2004. URL: <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/02/2-01/arabhuman-rights-revised.xml>

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри міжнародного права та права
Європейського Союзу
від _____ 20__ р. № ____.

Укладач

О. В. Чернецька, к.ю.н., доцент, завідувач кафедри міжнародного
права та права Європейського Союзу

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП